

Vadovėlio LIETUVIŲ KALBA 7 kl. 1 d. turinio kokybė atitinka **BENDROJO UGDYMO DALYKŲ VADOVĖLIŲ IR MOKYMO PRIEMONIŲ ATITIKTIES TEISĖS AKTAMS ĮVERTINIMO IR APRŪPINIMO JAIS TVARKOS Aprašo** II skyriuje nurodytiems reikalavimams:

Vadovėlio turinys atitinka dalyko bendrojoje programoje aprašytą mokymosi turinį. Vadovėlio tekstinė, vaizdinė medžiaga yra pritaikyta siekti dalyko bendrojoje programoje įvardytų tikslų ir uždavinių. Vadovėlio struktūra atitinka didaktinius dalyko mokymo principus, pateikiamos įvairių tipų užduotys, turinys parengtas remiantis patikrintais ir patikimais šaltiniais, klausimų ir užduočių formuluotės aiškios atitinkamo amžiaus tarpsnio mokiniams. Vadovėlio turinyje nėra diskriminavimo ir diskriminavimo propagavimo lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu.

Įdomiai, mokiniams patraukliai pateikiama literatūros autorių (S. Šaltenio, A. Liobytės, Antuano de Sent Egziuperi) kūrinų integruotos kalbinės užduotys. Nuosekliai aptariama baltų kalbų situacija, kūrybingai supažindinama su latvių kalba, mokinių susidomėjimas skatinamas aptariant svarbiausius latvių ir lietuvių kalbų leksikos, fonetikos ir morfologijos panašumus ir skirtumus. Kalbinėms užduotims atlikti pateikiami meniškai vertingų kūrinių tekstai, atitinkantys mokinių amžiaus tarpsnį, pvz. D. Defo.

Pasiūlymai vadovėlio *Lietuvių kalba 7 kl. 1 d.* turinio tobulinimui:

P. 13 *Prisiminkite, kaip daromi būdvardžiai (lentelė)*. Lentelėje aiškinama, kad priesagų vediniai daromi iš daiktavardžių, būdvardžių ir veiksmažodžių. Tačiau 3 lentelės skiltyje, kur nurodoma, kad daroma iš veiksmažodžių, pateiktas tik vienas tinkamas pavyzdys *dirbtinis- dirbti*, nuolat nėra veiksmažodis, kiti pavyzdžiai irgi netinkami, pakeisti.

P. 19 užduotį 10.1 siūlyčiau perkelti į p. 18 iš karto po *Atlikite užduotis*, kad mokinys žinotų, į ką atkreipti dėmesį skaitant tekstą.

P. 19 užduotis 10.3. *Nustatykite pažymėtų darinių pamatinius žodžius. Darinius suskirstykite pagal darybos būdą*. Lentelėje yra skiltis įrašyti tik darybos būdą, būtų galima įterpti dar vieną grafą, kur įrašyti darinio pamatinį žodį.

p. 27 užduotis 4.3 vengtina neigiamą emocinį atspalvį turinti formuluotė *Būsiu kalta, siūlyčiau keisti į pvz. Būsiu laiminga*.

p. 34 užduotis 4 *Perskaitykite tekstą. Paaiškinkite skaičiais pažymėtus skyrybos ženklus*. Siūlyčiau pateikti skyrybos aiškinimo pasirinkimo variantus, kad mokiniams reikėtų priskirti, kur kokia taisyklė. Tokia užduotis būtų tikslingesnė, dar ir pateiktas skyrybos taisyklės mokiniai pasikartotų. Juolab, kad p. 54 vėl yra užduotis paaiškinti skaičiais pažymėtus skyrybos ženklus, tad vieną iš užduočių siūlyčiau keisti su skyrybos atvejų aiškinimo pasirinkimo galimybe.

p. 44 PRIEBALSIŲ SUPANAŠĖJIMAS IR SUSILIEJIMAS lentelėje, paskutinėje grafoje *Susidurus* dviem vienodiems priebalsiams, ištariamas tik vienas, reikalinga Ū raidė.

p. 102 užduotis 3 *Kokiu gramatiniu požymiu skiriasi kiekvienos eilutės žodžių formos? Kokio atsakymo tikimasi? Tikslintina formuluotė, nes ne vienu gramatiniu požymiu skiriasi žodžiai.*

p. 104 lentelė DALYVIO, PADALYVIO IR PUSDALYVIO GRAMATINIAI POŽYMIAI, prie pusdalyvio nurodyta, kad kaitoma giminėmis ir skaičiais, pateikti pavyzdžiai kaitymo giminėmis, dar pateikti pavyzdį kaitymo skaičiais- *matydami*.

p. 105 užduotis 1.2 pateikti pavyzdį: *Kai kurių veiksmažodžių asmenuojamoji forma viena neperteikia sakinio minties. Tuomet kartu dažnai vartojama bendratis. Šios dvi dalys – asmenuojamasis veiksmažodis ir bendratis – sakinyje sudaro suvestinį tarinį, pvz. (pateikti pavyzdį).*

p. 111 kartojamas sakiny, kuris jau buvo p. 108: *Dalyvio rūšis priklauso nuo asmens ar daikto santykio su veiksniu – ar jis yra aktyvus (veikiantis), ar pasyvus (pats neveikia, bet yra veikiamas).* Kadangi kartojamas tas pats sakiny, siūlyčiau pridėti kaip jau minėta.

p. 112 užduotyje 2 turi būti vienas žodis *ištraukas* (yra du).

p. 140 užduotyje 4.2. nurodoma : *Darsyk pasiklausykite dainos ir atsakykite j paskutiniame teksto sakinyje užduodamą klausimą.* Keisti formuluotę be *darsyk*, nes nebuvo anksčiau siūlyta pasiklausyti dainos.

p. 153 užduotis 5.3 siūloma aptarti gyvenimo kelio teiginius. Siūlyčiau papildyti užduotį- sugalvoti ir parašyti savo gyvenimo kelio teiginių, pavartoti pusdalyvių.

p. 165 paaiškinti žodį *frustracija*.

Lietuvių kalbos mokytoja metodininke

Lina Misiuvienė

